

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Лоханова Н. О. _____
(підпис)
“ ___ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік та аудит основних засобів на прикладі ПАТ «Одескабель»»

Виконавець:

Студент 41 групи факультету
менеджменту, обліку та інформаційних
технологій

Корбут Андрій Борисович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

Ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)

Доценко Олена Валеріївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	6
1.1. Сутність, класифікація та оцінка основних засобів.....	6
1.2. Нормативно-правова база обліку основних засобів.....	16
1.3. Сучасна проблематика обліку основних засобів.....	20
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»	24
2.1. Опис дослідженого підприємства та аналіз його фінансового стану.....	24
2.2. Особливості обліку основних засобів на ПАТ «Одескабель»...	28
2.3. Внутрішній аудит основних засобів на підприємстві.....	42
2.4. Напрями вдосконалення діючої системи обліку та внутрішнього аудиту основних засобів на ПАТ «Одескабель»	46
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	49
3.1. Аналіз динаміки, структури та руху основних засобів на підприємстві.....	49
3.2. Аналіз ефективності використання основних засобів.....	57
3.3. Рекомендації щодо поліпшення ефективності господарювання на ПАТ «Одескабель».....	60
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
ДОДАТКИ	76

ВСТУП

Актуальність теми. Одним з найважливіших факторів збільшення обсягу виробництва є наявність основних засобів, їх технічний стан і рівень забезпеченості, який безпосередньо впливає на техніко-економічні показники, зниження собівартості продукції і фінансовий результат підприємства. Важливою рисою основних засобів є їх багаторазове використання в процесі виробництва, зберігання початкового зовнішнього виду протягом тривалого періоду і поступове перенесення первісної вартості на вартість готової продукції, робіт або послуг. Збільшення виробництва дає змогу підприємствам збільшити свій дохід, вийти на інший ринок збуту, але разом із збільшенням виробництва зростає і термін служби основних засобів, вони зношуються, а сума щорічної амортизації зростає, збільшується її частка в собівартості продукції, але разом з тим збільшується і випуск продукції в результаті підвищення продуктивності обладнання.

Основні засоби безпосередньо впливають на собівартість продукції, ціноутворення, оподаткування майна організацій, трудомісткість і в кінцевому підсумку на показники, які характеризують їх фінансовий стан, тому дана тема є актуальною для вивчення.

Основні засоби займають особливе місце в зв'язку з тим, що вони створюють виробничо-технічну базу і визначають потужності підприємства, а від правильності ведення обліку основних засобів залежать собівартість кінцевого товару або послуги, податкові зобов'язання і рівень прибутку, відношення між основними і оборотними засобами, рівень ефективності вкладення в необоротні активи.

Щоб відбувалася нормальне функціонування підприємства, необхідна наявність певних засобів і їх джерел. Основні виробничі засоби – є основою діяльності організації. Маючи чітке уявлення про кожен елемент основних засобів в виробничому процесі, про їх фізичний і моральний знос, про фактори, які впливають на використання основних засобів, можна виявити методи, за допомогою яких підвищується ефективність використання основних засобів і виробничих потужностей підприємства, що забезпечує зниження витрат виробництва і, звичайно,

зростання продуктивності праці.

Проблемам обліку, аудиту і аналізу основних засобів присвячені роботи таких провідних учених-економістів як В.В. Желєзняк, О.О. Жарікова, І.А. Дерун, С.Ф. Голов, Л.В. Городянська. Цими вченими був зроблений значний внесок теоретичних методичних питань в області обліку, аудиту і аналізу основних засобів.

Мета і завдання дослідження. Метою даної кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних і методичних підходів щодо обліку, аналізу та внутрішнього аудиту основних засобів на підприємстві та розробка шляхів удосконалення їх обліку, використання та внутрішнього аудиту для забезпечення найбільш оптимальних умов функціонування підприємства.

Під час дослідження об'єкта випускної роботи були поставлені наступні завдання:

- розкриття економічної сутності поняття основних засобів, їх класифікації та оцінки;
- аналіз нормативно-правової бази обліку основних засобів;
- визначення сучасних проблем обліку основних засобів;
- дослідження особливостей нарахування амортизації основних засобів;
- загальна характеристика підприємства
- визначення особливостей обліку руху основних засобів на підприємстві;
- дослідження організації внутрішнього аудиту основних засобів та аналіз показників їх стану та руху;
- проведення аналізу економічної ефективності використання основних засобів на підприємстві;
- наведення рекомендацій щодо поліпшення обліку, внутрішнього аудиту основних засобів та ефективного використання підприємства.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес обліку, внутрішнього аудиту та аналізу основних засобів на ПАТ «Одескабель».

Предмет дослідження. Предметом кваліфікаційної роботи є теоретичні та методичні аспекти системи обліку, внутрішнього аудиту та аналізу основних засобів.

Методи дослідження. В процесі дослідження використовувалися наступні методи: діалектичний метод пізнання та системний підхід – при дослідженні загальної характеристики основних засобів; логічний – при побудові логіки й структури дослідження; аналіз коефіцієнтів – для оцінювання ефективності використання основних засобів підприємства.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативні документи України, міжнародні стандарти фінансової звітності та міжнародні стандарти аудиту. Праці вітчизняних і зарубіжних вчених з питань обліку, аудиту та аналізу основних засобів, монографії, збірники наукових праць, статті у фахових наукових виданнях стали теоретичною основою та офіційні статистичні дані, первинні документи, реєстри та звітність компанії стали практичною базою дослідження.

Публікації та апробація результатів дослідження:

Результати наукових досліджень обговорювалися на таких науково-практичних конференціях: VI Міжнародна студентська науково-практична інтернет-конференція «Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації (м. Одеса, 20 квітня 2020 р.)».

ВИСНОВКИ

Основні засоби є важливим елементом, що забезпечує функціонування діяльності будь-якого підприємства. Зазвичай у більшості підприємств основні засоби займають більшу частину активів. Їх стан і вартість цікавлять як керівництво, так й інвесторів, засновників, акціонерів, так як достовірна оцінка об'єктів основних засобів дає змогу робити висновки про фінансовий стан та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Аналіз наведених визначень поняття «основні засоби» дозволяє стверджувати, що більшість авторів при розкритті сутності цієї категорії акцентують увагу на таких ключових критеріях визнання основних засобів, як: матеріальність (наявність матеріально-речової форми); призначення (утримуються з метою використання їх в процесі виробництва, постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних чи соціально-культурних функцій); строк корисного використання (більше року або операційного циклу, якщо він більше року). Автори звертають увагу на особливості визнання об'єкту основних засобів активом, тобто коли існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з використанням цього об'єкта в господарській діяльності.

З позицій бухгалтерського обліку згідно з П(С)БО 7 «Основні засоби» основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Класифікація основних засобів проводиться за такими параметрами: за функціональним призначенням, за використанням, за видами діяльності, за характером володіння. У системі оподаткування за ПКУ виділяють 16 груп основних засобів та інших необоротних активів.

Національні стандарти бухгалтерського обліку розроблялися після вивчення

міжнародних, тому ПСБО 7 має низку подібних пунктів із МСФЗ 16, але містить деякі відмінності: у термінах, у класифікації груп (класів), у розрахунку амортизації, у формуванні вартості основного засобу.

Згідно ПСБО 7 «Основні засоби» амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Амортизація нараховується і відображається в бухгалтерському обліку в тому періоді, в якому об'єкт використовується, у вигляді накопичених сум на окремому рахунку, незалежно від результату діяльності організації. Амортизація нараховується на об'єкти основних засобів, що знаходяться в власності організації, протягом всього часу, коли об'єкт здатний приносити економічну вигоду підприємству. Не підлягають амортизації об'єкти основних засобів, споживчі властивості яких залишаються незмінними протягом усього періоду часу експлуатації, наприклад, земельна ділянка та об'єкти природокористування. Розрізняють два види зносу основних засобів – фізичний і моральний.

Метод амортизації основних засобів обирається підприємством самостійно з урахуванням очікуваного способу отримання економічних вигід від його використання та норм ПСБО 7. Метод амортизації об'єкту основних засобів переглядається у разі зміни очікуваного способу отримання економічних вигід від його використання. Нарахування амортизації проводиться щомісячно.

Підприємства з сезонним характером виробництва річну суму амортизації нараховують протягом періоду роботи підприємства в звітному році. Існує п'ять методів нарахування амортизації: прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний та виробничий. Найчастіше всього спостерігається використання прямолінійного методу, так як він більш простий у використанні.

Основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю, яка формується залежно від джерела надходження основних засобів.

Національні стандарти бухгалтерського обліку розроблялися після вивчення міжнародних, тому П(С)БО 7 має низку подібних пунктів із МСБО 16, але містить

деякі відмінності: у термінах, у класифікації груп (класів), у розрахунку амортизації, у формуванні вартості основного засобу.

Для поліпшення роботи підприємства з іноземними фірмами та створення сприятливого інвестиційного середовища потрібно наблизити національні стандарти до міжнародних, у яких закладено позитивний досвід багатьох країн світу.

Об'єктом дослідження є Публічне акціонерне товариство «Одеський кабельний завод «Одескабель» (далі - ПАТ «Одескабель»). ПАТ «Одескабель» – абсолютний лідер кабельної промисловості в Україні з колосальним досвідом і можливостями. За 2014-2017 рр. на підприємстві виконано черговий етап модернізації виробничих потужностей цеху ВОК (встановлені дві сучасні виробничі лінії і вдосконалені три вже наявні).

Фактична адреса ПАТ «Одескабель»: 65013 м. Одеса Миколаївська дорога 144. Вищий орган правління – загальні збори, виконавчий орган – генеральний директор, інший – спостережена рада.

Основна діяльність по КВЕДу: виробництво волоконно-оптичних кабелів; виробництво інших видів електронних і електричних проводів і кабелів; виробництво міді Підприємство є юридичною особою та здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства України на основі Свідоцтва про державну реєстрацію та Статуту. Організаційна структура підприємства є лінійною.

Аналіз фінансових результатів ПАТ «Одескабель» за 2018-2019 рр. показав, що за досліджуваний період на підприємстві чистий фінансовий результат був позитивний, та склав 17717 тис. грн у 2019 році, що на 3872 тис. грн більше ніж у 2018 р. Фінансовий результат від основної операційної діяльності у 2019 році склав 53724 тис. грн. І, хоча, результат є позитивним, можна спостерігати негативну тенденцію до його зменшення на майже 7%, або 3996 тис. грн у 2018 році, порівнюючи з 2018 роком. Відбувся ріст інших операційних доходів на 2,4 %, або на 2547 тис. грн, і у звітному році вони склали 110608 тис. грн. Але, разом із збільшення доходів, можна побачити збільшення інших операційних витрат, які у

2019 році склали 99450 тис. грн, що на 24%, або на 19335 тис. грн менше ніж у 2018 році.

Аналіз даних основних показників ПАТ «Одескабель» за 2018-2019 рр. показав, що середньорічна вартість основних засобів збільшилися на 36732 тис. грн. Якщо у 2018 році вони склали 2456572 тис. грн, то вже у 2019 р. їх сума виросла та склали 2493304 тис. грн. Разом із тим, можна побачити позитивну тенденцію до росту такого показника, як виручка від реалізації продукції, та зменшення матеріальних витрат на 918 тис. грн та 44438 тис. грн відповідно.

Сума повної собівартості збільшилися на 4914 тис. грн і склали у 2019 році 1710382 тис. грн. Але, ми вважаємо, що такого результату було відображено за рахунок того, що ПАТ «Одескабель» виробила більше продукції у 2019 році, і це автоматично збільшило суму витрат на її виготовлення. Рентабельність виробництва та продажу складає 3,1% і 3% у 2019 році, але можна спостерігати від'ємну тенденцію, так як ці показники зменшилися порівняно з 2018 роком на 0,2 в. п.

На ПАТ «Одескабель» дуже велику увагу приділяють документальному оформленню обліку основних засобів. Для управління виробництвом просто необхідно отримувати своєчасну, повну та достовірну інформацію про всі господарські процеси. Основним джерелом такої інформації є документування господарських операцій.

Згідно національного Плану рахунку, для обліку основних засобів використовуються рахунок 10 «Основні засоби». Він є активним. За дебетом рахунку 10 «Основні засоби» відображається надходження основних засобів на баланс підприємства, які обліковуються за первісною вартістю, сума витрат, яка пов'язана з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта; сума дооцінки вартості об'єкта основних засобів. А за кредитом відбувається процес вибуття основних засобів внаслідок продажу, безоплатної передачі або невідповідності

критеріям визнання активом, а також у разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів, сума уцінки основних засобів.

На ПАТ «Одескабель» отримання об'єкта основних засобів можливо наступним чином: внесення основних засобів до зареєстрованого капіталу засновниками; безоплатне отримання об'єкта основного засобу від інших осіб; купівля об'єкта основного засобу; основні засоби прийняті в оренду.

На ПАТ «Одескабель» вибуття основних засобів стає можливим при наступних випадках: продаж об'єктів, що не використовуються, іншим підприємствам та ліквідація об'єкта.

Для обліку амортизації на ПАТ «Одескабель» використовують рахунок 13 «Знос (амортизація) необоротних активів». Цей рахунок призначено для того, щоб узагальнити інформацію про нараховану амортизацію та індексацію зносу (накопиченої амортизації) необоротних матеріальних і нематеріальних активів, що підлягають амортизації. Він є пасивним, тому за кредитом рахунку 13 відображається нарахування амортизації та індексації зносу (накопиченої амортизації) необоротних активів, за дебетом – зменшення суми зносу (накопиченої амортизації).

Проаналізувавши діючу систему обліку основних засобів на ПАТ «Одескабель» можна зробити наступні висновки, стосовно можливого її покращення:

1. Поліпшення первинного обліку та оптимізація форм первинної документації.

Ми вважаємо необхідним скорегувати первинну документацію., а саме ОЗ – 1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» та ОЗ – 3 «Акт на списання Основних Засобів». Головним, що на нашу думку потрібно додати до ОЗ – 1 є така інформація, як амортизаційна група, до якої відноситься об'єкт, строк корисного використання об'єкта, метод нарахування амортизації, та ліквідаційна та справедлива вартість об'єкта.

2. Ввести в практику проведення внутрішньої перевірки стану основних засобів, їх обліку та ефективності використання чітко визначеною посадовою особою.

Створити постійно діючу комісію на ПАТ «Одескабель», яка б проводила контроль за станом об'єктів.

3. Раціоналізація кожної групи документів, методів обробки й узагальнення інформації обліку амортизації основних засобів.

4. Повна автоматизація обліку основних засобів. Таке впровадження необхідно для того, щоб оперативно реагувати на запит вищого управлінського персоналу стосовно інформації про рух основних засобів, правильності нарахування амортизації на об'єкти та визначення зносу відповідно до встановлених норм.

5. Вдосконалення методики нарахування амортизації. Це потрібно для того, щоб термін корисного використання основних засобів відповідав реаліям сьогодення. Результатом цього буде зменшення впливу на викривлення інформації про основні засоби у фінансовій звітності.

6. Вдосконалення відображення переоцінки основних засобів в обліку, адже відображати результати переоцінки як витрати або доходи є недоцільним явищем, тому що метою даної операції є визначення реальної вартості об'єкта. Це зумовлює доцільність відображення дооцінки та уцінки основних засобів як зміну сальдо рахунків додаткового капіталу.

Після проведення внутрішнього аудиту на ПАТ «Одескабель» нами були наступні помилки: документальне оформлення операцій, пов'язаних з основними засобами; відсутні інвентарні картки деяких об'єктів основних засобів; проведення переоцінки окремого об'єкту групи; включення до вартості витрат на сплату відсотків за кредит, за рахунок якого був придбаний об'єкт; неправильно були відображені деякі господарські операції з обліку вибуття основних засобів.

Зараз, ми б хотіли надати рекомендації, по виправленню даних помилок: необхідно уважно заповнювати інвентарні картки, щоб уникнути людської помилки. Спочатку потрібно заповнити всі відсутні реквізити, а в подальшому, контролювати

процес заповнювання; якщо підприємство вирішило проводити переоцінку основних засобів, це потрібно робити для всієї групи, до якої відноситься цей об'єкт. Тому ми рекомендуємо провести переоцінку всіх об'єктів; провести тест систему оцінки бухгалтерського обліку. Так як, якщо бухгалтер неправильно робить деякі господарські операції, то це свідчить про його недостатній рівень знань. Необхідно проводити курси підвищення кваліфікації хоча б раз у рік.

Аналіз структурних змін основних засобів підприємства ПАТ «Одескабель» за 2017-2019 рр. показав, що на підприємстві найбільшу питому вагу займають машини, обладнання та будівлі й споруди. Ці дві категорії є основними елементами, які складають 60% та 40% відповідно. Транспортні засоби, земельні ділянки та інше – займають менше 1 % вартості всіх необоротних активів, тому, ми вважаємо доцільним приділити більшу увагу двом іншим категоріям основних засобів.

Як можна побачити з табл. 3.1 машини та обладнання у 2019 році складають майже 57% усіх необоротних активів і становлять 281427,62 тис. грн. Якщо порівнювати дані значення з 2017 роком, можна сказати, що їх сума зменшилась на 6537,58 тис. грн. у 2019 році, або на 12%.

Будівлі і споруди – наступна вагому група основних засобів. Їх загальна вартість в 2019 році склала 205228,98 тис. грн, або 42% всіх активів. Тенденція до збільшення суми основних засобів, а саме будівель та споруд триває з 2017 по 2019 роки включно. Можна сказати, що дана стаття основних засобів збільшилася на 135014,2 тис. грн. Проаналізувавши вартість даної групи з 2017 р. по 2019 р. можна зробити висновок, що їх сума виросла у звітному році на 81733,38 тис. грн, або на 12%.

Як можемо побачити, сума основних засобів ПАТ «Одескабель» має тенденцію до росту. Це є позитивним знаком та свідчить про те, що керівництво підприємства дбає про технічний стан основних засобів.

Аналіз даних руху основних засобів на ПАТ «Одескабель» за 2018-2019 рр. показав, що на підприємстві прослідковується тенденція до росту суми основних засобів. Якщо, на початку 2018 року їх загальна вартість склала 411652 тис. грн, то на початку 2019 року вона була вже 434694 тис. грн. Проаналізувавши надходження

активів за елементами, то можна сказати, що всі і будинки й споруди, і машини та обладнання, і транспортні засоби поступово збільшувалися протягом аналізованого періоду, і у 2019 році склали 18099,3 тис. грн, 27309,3 тис. грн та 412,4 тис. грн відповідно. Разом із надходженням, на ПАТ «Одескабель» прослідковувався процес вибуття основних засобів. У 2019 році загальна сума вибувчих необоротних активів склала 6247 тис. грн, проти 161618 тис. грн за 2018 рік.

Дані руху основних засобів свідчать, що характерною ознакою руху основних засобів є випередження коефіцієнту оновлення над вибуттям по всім основним групам основних засобів. Аналіз коефіцієнта оновлення у 2019 році по всім активам показав, що цей показник склав 0,094, що на 0,331 менше ніж у 2018 році, але це більше коефіцієнта вибуття, який склав у 2019 році 0,014.

Аналіз даних технічного стану основних засобів на ПАТ «Одескабель» за 2017 – 2019 рр. виявив, що сума основних засобів за аналізовані роки постійно збільшується.

У 2019 році вартість основних засобів склала 486 899 тис. грн, що на 75 247 тис. грн більше, ніж у 2017 р. Коефіцієнт зносу характеризує ступінь зносу та відшкодування витрат на формування основних засобів. Поступове зменшення даного коефіцієнту у є позитивним знаком для ПАТ «Одескабель», так як свідчить про поліпшення стану основних засобів на підприємстві. Якщо у 2019 р. даний показник складав 0,805, то у 2017 році, при меншій кількості основних засобів, він був більше і дорівнював 0,831. Коефіцієнт придатності відображає можливість подальшого використання основних засобів, ступінь невідшкодування витрат на їх формування. На ПАТ «Одескабель» спостерігається до його постійного зменшення. Якщо у 2017 році склав 0,169 то вже у звітному 2019 році він складав 0,195.

Для підтримання даної тенденції необхідно постійно контролювати значення основних показників, які характеризують стан необоротних активів на ПАТ «Одескабель» для того, щоб мати можливість вчасно реагувати на виникаючі проблеми та випереджати їх.

Для належного функціонування основних засобів на підприємстві велике значення потрібно приділяти не тільки аналізу руху та складових елементів основних засобів, але й аналізу їх ефективного використання.

Проаналізувавши ефективність використання основних засобів на ПАТ «Одескабель» за 2017-2019 рр. можна зробити висновок, що середньорічна вартість основних засобів збільшилися у 2019 році, порівняно з 2018 р на 52205 тис. грн, разом із тим, спостерігається збільшення чистого доходу на 918 тис. грн.

Чистий фінансовий результат теж збільшився у 2019 році і склав 17717 тис. грн, що на 3872 тис. грн більше, ніж у 2018 році. Але, разом із тим, сума позитивного фінансового результату від операційної діяльності діяльності має тенденцію до зменшення. Якщо, у 2018 р. він складав 85666 тис. грн, то у 2019 р. вже 64882 тис. грн, що на 20784 тис. грн менше.

Віддача основних засобів теж зменшилася у 2019 році на 0,43 порівняно з 2018 роком, і склала у звітному році 3,62.

Аналіз ефективності використання основних засобів відображає якість використання виробничого потенціалу, характеризує технічний рівень виробництва і проявляється у збільшенні обсягу виготовленої продукції або послуг, що надаються, і як наслідок, прибутковості в цілому. Одним з основних показників, який розраховують при вивченні ефективності використання основних засобів є показник віддачі основних засобів, що показує на яку суму надано послуг, що припадають на 1 грн основних засобів. З погляду зменшення амортизаційних витрат в структурі собівартості застосовується зворотний показник – місткість основних засобів. Аналіз динаміки цих показників за ряд років допомагає визначити на скільки доцільними були вкладення коштів у виробничі активи з точки зору підвищення обсягу продукції або послуг.

Для практичного розв'язання завдань управління ефективністю важливого значення набуває класифікація резервів підвищення ефективності та детальний аналіз їх значення для досліджуваного підприємства. Саме тому комплексне

вирішення проблеми пошуку можливих шляхів підвищення ефективності роботи підприємств є надзвичайно актуальним завданням.

До основних чинників, які позитивно впливають на виробничу діяльність, відносять: Технологія. Технологічні нововведення, особливо сучасні форми автоматизації й інформаційних технологій дуже впливають на рівень і динаміку ефективності виробництва. За принципом ланцюгової реакції вони викликають істотні зміни в технічному рівні й продуктивності технологічного устаткування, методах і формах організації трудових процесів, підготовці й кваліфікації кадрів тощо;

Використання устаткування. Цьому фактору належить одне з провідних місць у програмі підвищення ефективності виробництва. Підвищенню продуктивності діючого устаткування сприяє належна організація ремонтно-технічного обслуговування, оптимальні терміни експлуатації, забезпечення необхідної пропорційності в пропускній можливості технологічно зв'язаних груп (одиниць), чітке планування завантаження в часі, підвищення змінності роботи та ін.

На всіх промислових підприємствах, а на ПАТ «Одескабель» зокрема, найголовніше місце повинно бути відведено наступним заходам: своєчасній заміні і мобілізації морально застарілого устаткування; організації прискореного введення в експлуатацію придбаної нової техніки; удосконаленню організації матеріально-технічного забезпечення підприємств та технічного обслуговування сучасних систем; запровадження прогресивних форм організації виробництва і праці; залучення іноземних та вітчизняних інвестицій для можливого розвитку наявних машин та придбання нового обладнання, яке дасть змогу виробляти більшу кількість та якіснішу продукцію.

Практична реалізація наведених вище заходів на підприємствах позначиться на їх економічній діяльності і сприятиме підвищенню інтенсивності виробництва.

Зокрема, складаються широкі можливості для прискорення переорієнтації підприємств на випуск нової продукції, яка користується підвищеним попитом у споживачів. Поряд з тим, поліпшення інтенсивного використання основних засобів

підприємства є важливою передумовою збільшення обсягів випуску продукції, яка користується попитом на ринку без додаткових капітальних вкладень, що особливо важливо в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів.

Доцільним буде порекомендувати впровадити наступні заходи:

1. контролювати процес роботи машин та обладнання для уникнення простою техніки;
2. поліпшення використання діючих основних засобів;
3. Вчасно модернізувати та реконструювати наявні необоротні актив;
4. Підтримувати тенденції співвідношення активної та пасивної частини, яка склалась на ПАТ «Одескабель»

Отже, інтенсифікація використання основних засобів ПАТ «Одескабель» дасть змогу значно знизити витрати, пов'язані з фізичним зносом машин і устаткування, сприяє прискоренню їх оновлення, що в кінцевому результаті позитивно позначається на озброєності основних засобів, ефективності працюючих та зростанні її продуктивності. А в кінцевому підсумку зростає і віддача основних засобів на ПАТ «Одескабель».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агрес О. Г. Економічна ефективність використання основних засобів сільськогосподарських підприємств: *«Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»*. Львів, 2013. 20 с.
2. Амортизація основних засобів під час карантину. Бухгалтер 991. Випуск від 27.03.2020 URL: <https://buhgalter911.com/uk/news/news-1049315.html> (дата звернення: 05.04.2020)
3. Бабяк Н.Д. Амортизаційні відрахування як фінансове джерело відтворення основних засобів підприємств. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». 2005. № 10(82). С. 177-185.
4. Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера К.: Ника-центр, 2009. 480 с.
5. Бойко В.М. Бізнес: словник-довідник. К: Україна, 2010. 565 с.
6. Бухгалтерський облік в Україні. Від теорії до практики. Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2016.1024 с.
7. Гладій І. О. Ліквідаційна вартість основних засобів: податковий аспект URL: http://www.rusnauka.com/32_PVMN_2011/Economics/7_97830.doc.htm (дата звернення: 10.04.2020)
8. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку. 2018. 522 с.
9. Городянська Л. В. Відтворення основних засобів на підприємствах України: теорія і практика обліку та аналізу : монографія: КНЕУ, 2016. 224 с.
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 (із змінами та доповненнями) Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. (дата звернення:15.02.2020)
11. Гречко С.М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2015. № 3(21). Ч. 2. С. 23-31.

12. Дерун І. А. Удосконалення бухгалтерського обліку основних засобів на основі його гармонізації. Вісник Житомирського державного технологічного університету: економічні науки. 2017. № 4 (50). С. 40-42.
13. Дерун І.А. Напрями вдосконалення облікової політики в частині необоротних активів промислових підприємств (на прикладі заводів залізобетонних конструкцій). Облік і фінанси. 2013. № 4. С. 24-31.
14. Дорошенко О.О. Методологічні засади обліку необоротних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі. Фінанси, облік і аудит. 2014. Вип. 20. С. 275-281.
15. Дубініна М.В. Особливості організації внутрішнього аудиту основних засобів. Вісник аграрної науки Причорномор'я, 2016. С.79-83.
16. Економічна енциклопедія в 3-х т. За ред. С.В. Мочерного, К.: Академія, 2011.Т.2. 846 с.
17. Економічний аналіз: Навч. посібник. / за ред. Н.А.Волкова, Р.М. Волчек, О. М. Гайдаєнко, Н. Е. Подвальна, Н. С. Шевчук, Л. В. Чернишова. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2015. 310 с.
18. Економічний аналіз: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Житомир : ПП Рута, 2013. 680 с.
19. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред.. Волкової Н. А. / Н. А. Волкова, Р.М. Волчек та ін. Одеса: ОНЕУ, ротапринт. 2015. С. 246 (Вступ, пар. 1,2,8).
20. Жарікова О. О. Облік необоротних активів: теоретичні аспекти його побудови. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2012. № 4. С. 146-149.
21. Железняк В.В. Організація автоматизації обліку необоротних активів у відокремлених підрозділах залізниці. Вісник ДДФА. Економічні науки. 2018. № 2. С. 165-170.
22. Завадський Й.С. Економічний словник. К. : Кондор, 2016. 356 с.
23. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник К.: знання, 2017. 1072 с.

24. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 21.12.1999 р. № 893/4186 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 20.03.2020)
25. Кафка С.М. Методичні підходи до обліку операцій з надходження необоротних активів. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2014. № 797. С. 225-234.
26. Кириченко Є.О. Організація обліку основних засобів на підприємстві. Управління розвитком. 2018. № 9. С. 61-63.
27. Кірей О.С. Методика обліку формування необоротних активів. Агросвіт. 2015. № 6. С. 68-71.
28. Клименко С.О. Використання внутрішнього аудиту в обліковій політиці щодо основних засобів підприємств. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. 2015. Вип. 162. С. 168-174.
29. Коваленко О.В. Напрями підвищення ефективності використання основних фондів підприємства. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. Вип. 7. С. 20-27.
30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_014 (дата звернення: 15.02.2020)
31. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання: Наказ Міністерства фінансів України № 818 від 13.09.2016 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16> (дата звернення: 16.04.2020)
32. Неміш Ю.В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях. Аграрна економіка. 2012. Т. 5. № 3-4. С. 181-187.

33. Організація та методика економічного аналізу: навч. посібник. / за ред. Н. А. Волкова, Н. Е. Подвальна, Одеса: ОНЕУ, ротапінт, 2013. 267 с.
34. Офіційний сайт ПАТ «Одескабель» URL: <https://www.odeskabel.com/> (дата звернення: 23.04.2020)
35. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30 лист. 1999 р. №291: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99> (дата звернення: 30.03.2020)
36. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17> (дата звернення 20.02.2020)
37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ МФУ від 27.04.2000 р. № 92 URL: <http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?artid.> (дата звернення: 15.02.2020)
38. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996–XIV URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 28.03.2020)
39. Про затвердження типових форм первинного обліку: URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovезakonodavstvo/normativno-pravovi-akti-z-pitan-kpr/nakazi/61770.html>. (дата звернення: 28.04.2020)